

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 4775/2022
05.10.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца малолетног АА из ..., чији су законски заступници мајка ББ из ... и отац ВВ из ..., чији је заједнички пуномоћник Божур Лакетић, адвокат из ..., против тужене Република Србија – Влада Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, са седиштем у Београду, ради утврђења дискриминације и накнаде материјалне штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 126/22 до 26.01.2022. године, у седници одржаној дана 05.10.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 126/22 до 26.01.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 2362/20 од 03.11.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца малолетног АА којим је тражио да суд утврди да је тужена Република Србија, Влада Републике Србије, дискриминаторски поступала према малолетном тужиоцу АА из ... и да је на тај начин тужилац претрпео директну дискриминацију по основу старости од стране тужене, на начин што је Уредбом Владе Републике Србије о фискалним погодностима и директним давањима привредним субјектима у приватном сектору и новчаној помоћи грађанима у циљу ублажавања економских последица насталих услед болести COVID-19, 05 број 53-3119/2020 од 10.04.2020. године у члану 15. став 1. у вези са чланом 1. тужилац као малолетни грађанин Републике Србије у истој ситуацији стављен у неповољнији положај у односу на пунолетне грађане Републике Србије, у погледу исплате новчане помоћи у износу од 100 евра која тужиоцу није исплаћена. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца, малолетног АА којим је тражио да се обавезе тужена Република Србија, Влада Републике Србије, да на име накнаде материјалне штете проузроковане директном дискриминацијом, исплати тужиоцу износ од 100 евра по средњем курсу НБС на дан исплате, са законском затезном каматом почев од дана првостепеног пресуђења па до коначне исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове

парничног поступка у износу од 30.000,00 динара. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев туженог да се обавезе тужилац да туженом на износ досуђених трошкова парничног поступка исплати законску затезну камату од дана извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 126/22 до 26.01.2022. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и првостепена пресуда потврђена у ставу првом, другом и трећем изреке. Одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права и битних повреда одредаба парничног поступка, с предлогом да суд о ревизији одлучи као изузетно дозвољеној на основу члана 404. став 1. ЗПП.

С обзиром да је ревизија тужиоца дозвољена по одредби члана 403. ст. 2. тач. 1. ЗПП, то није било потребе да се о истој одлучује као о посебној ревизији.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је оценио да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац, малолетни АА, рођен је ...2015. године. Уредбом о фиксалним погодностима и директним давањима привредним субјектима у приватном сектору и новчаној помоћи грађанима у циљу ублажавања економских последица насталих услед болести COVID-19 („Службени гласник РС“, бр. 54/20 и 60/20), уређена је фискална погодност и директна давања из буџета Републике Србије привредним субјектима у приватном сектору у циљу ублажавања економских последица насталих услед ове болести, док је чланом 15. став 1. ове Уредбе прописано да ће се по истом основу, након окончања ванредног стања, свим пунолетним грађанима Републике Србије вршити уплата једнократне новчане помоћи у износу од 100 евра, у динарској противвредности, с тим да ће поступак, начин и услове за исплату једнократне новчане помоћи из става 1. уредити Влада. Законски заступници тужиоца, ББ и ВВ, су из буџета Републике Србије по овој Уредби примили износе од по 100 евра, међутим, они сматрају да је њихов малолетни син дискриминисан, јер је наведена Уредба супротна Уставу Републике Србије, Закону о дискриминацији, као и међународним ратификованим конвенцијама, с обзиром да се наведеном Уредбом прави разлика између пунолетних и малолетних грађана Републике Србије.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је оценио да у поступању органа тужене приликом доношења ове Уредбе и исплате новчане помоћи од по 100 евра пунолетним грађанима није било дискриминаторског поступања у односу на тужиоца у смислу одредбе члана 21. Устава Републике Србије, члана 2, 6, 22. и 43. Закона о дискриминацији, због чега је одбио тужбени захтев тужиоца и одлучио као у изреци, с обзиром на то да је циљ доношења наведене Уредбе био ублажавање економских последица насталих услед пандемије COVID-19.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да у конкретном случају нема дискриминације тужиоца. Према становишту нижестепених судова, старосна доб у смислу члана 22. Закона о дискриминацији, код малолетних грађана не представља својство које може бити предмет дискриминације, будући да је назначеном одредбом таксативно наведено шта се сматра дискриминацијом у односу на децу, која по члану 1. Конвенције Уједињених нација о правима детета представљају лица која нису навршила 18 година и која су самим тим издржавана лица. Старосна доб, као предмет дискриминације, је посебно прописана чланом 23. Закона о дискриминацији и односи се искључиво на пунолетна лица и њихов положај у друштву. Поред тога, Уредбом о фискалним погодностима и директним давањима привредним субјектима у приватном сектору и новчаној помоћи грађанима у циљу ублажавања економских последица насталих услед болести COVID-19 („Службени гласник РС“, бр. 54/20 и 60/20) није извршена непосредна дискриминација тужиоца као малолетног лица и из тог разлога што тужилац као малолетни грађанин није у истој, нити сличној ситуацији као пунолетни грађани, а што је неопходан услов да би постојала непосредна дискриминација сходно члану 6. Закона о забрани дискриминације. Ово из разлога што се претпоставља да су пунолетни грађани ти који економски привређују и који су најчешће издржаваоци других лица, а циљ доношења наведене Уредбе је да се ублаже економске последице пандемије вируса, која је изазвала увођење ванредног стања које је погодило пунолетна лица као радно способна, будући да иста у том периоду нису могла да привређују и стичу зараду.

Код овако утврђеног чињеничног стања, и према становишту Врховног касационог суда, правилно су нижестепени судови одлучили када су одбили тужбени захтев тужиоца за утврђење да је тужена дискриминаторски поступала према тужиоцу.

Неосновано се ревизијом тужиоца указује да је материјално право погрешно примењено.

Одредбама члана 21. Устава РС утврђено је да су пред Уставом и законом сви једнаки, да свако има право на једнаку законску заштиту, без дискриминације и да је забрањена свака дискриминација, непосредна или посредна, по било ком основу, а нарочито по основу расе, пола, националне припадности, друштвеног порекла, рођења, вероисповести, политичког или другог уверења, имовног стања, културе, језика, старости и психичког или физичког инвалидитета. Забрана дискриминације зајемчена је и међународним правним изворима – Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода (члан 14.) и Додатним протоколом број 12 уз Европску конвенцију, као и Међународним пактом о грађанским и политичким правима (члан 26).

Закон о забрани дискриминације („Службени гласник РС“, број 22/09), у члану 2. став 1. тачка 1. прописује да изрази „дискриминација“ и „дискриминаторско поступање“ означавају свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лица или групе као и чланова њихових породица, или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на неком личном својству.

Из наведених одредаба произилази да су најбитније карактеристике дискриминације - прављење разлике између лица које тврди да је дискриминисано и

других лица у истој или упоредивој ситуацији, које при том мора бити неоправдано и мора бити везано за неко лично својство дискримисаног лица. Према члану 45. став 2. цитираног Закона тужилац мора да учини вероватним акт дискриминације, односно да му је због неког личног својства повређено људско или мањинско право зајемчено Уставом, што је неопходна претпоставка да би се могла утврдити повреда начела забране дискриминације.

Супротно ревизијским наводима, правилан је закључак нижестепених судова да тужилац у конкретном случају није учинио вероватним да је поступањем тужене доведен у неједнак положај у односу на лица која се налазе у истом правном положају, по основу неког свог личног својства. Ово из разлога што, и према становишту Врховног касационог суда, старосна доб у овом случају не може бити лично својство које може довести до дискриминације имајући у виду да се ради о малолетном лицу које је издржавано лице.

Навод ревизије који се позива на околност да су пандемијом вируса Cov 19 била погођена и малолетна лица јер ни она нису могла да раде је правно без значаја управо с обзиром да је тужилац у то време имао 5 година, па по природи ствари и није могао бити у радном односу, у смислу чл. 24. ст. 1 Закона о раду у вези чл. 25. ст. 1 истог закона.

Осталим наводима ревизије понављају се жалбени разлози који су били предмет правилне и потпуне оцене другостепеног суда.

Тужилац није успео у поступку по ревизији па нема право на накнаду тражених трошкова ревизијског поступка, на основу чл. 153. ст. 1 ЗПП.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**